

projecten ter bevordering van de gekwalificeerde uitstroom schooljaar 2019 - 2020

AALST

SKILZZ (3^e projectjaar)

Centrum Leren & Werken (CLW) VTI De Kering te Aalst

Het CLW ervaart dat de leerlingen te weinig **arbeidsattitudes** hebben zoals stiptheid, orde, aanwezigheid. Enkel bestraffend optreden werkt contraproductief. Door sterk in te zetten op belonen van wat goed loopt, wil men **positieve attitudes stimuleren**. Daarnaast wil men ook onderzoeken wat het schoolteam nodig heeft om een goede gezagspositie op te bouwen. Het project resulteerde tijdens de twee voorbije schooljaren in een schoolbrede mentaliteitswijziging rond negatief gedrag. Resultaat is een verfijning van de pedagogische visie naar een open leer- en leefgemeenschap waar de band tussen leerlingen, schoolteam, ouders en werkgevers zorgt voor een traject dat 'samen' afgelegd wordt.

Verbetering van de spijbelcijfers en daling van de laatkomers indiceert dat 'Skilzz' werkt. Een onderzoek door studenten van de specifieke lerarenopleiding bevestigt dat zowel leerlingen als schoolteam enthousiast zijn over de positieve vibe die het project geeft.

In het laatste projectjaar wil men:

- de meet- en beloningsmomenten structureel borgen;
- de effecten van het project monitoren via cijferevoluties over ongekwalificeerde uitstroom en aantal leerlingen dat uit de les gestuurd wordt;
- de draagkracht van het schoolteam verder versterken (coaching door team On@Break2);
- de expertise ter beschikking stellen van andere scholen.

BRAKEL

COACH DE COACHER (1e projectjaar)

GO! Atheneum Brakel

Met dit project wil de school acht **leerkrachten 1A en 1B opleiden tot coach** om via één op één gesprekken **de leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven over hun eigen leerproces**. Zelf haalbare doelen leren stellen bijvoorbeeld, of hulp vragen om doelen te halen, of eigen interesses leren kennen en benoemen. De school wil leerlingen meer stem geven op de klassenraad, bij evaluaties en adviezen rond studiekeuze.

Koen Mattheeuws (Steunpunt Diversiteit en leren, Schoolmakers) zal de leerkrachten opleiden. De school wil ook een tool ontwikkelen om de gesprekken en het individueel leerproces van de leerlingen objectief in kaart te brengen.

De leerkrachten zullen nadien hun expertise doorgeven aan het volledige schoolteam en aan de collega's van scholengroep 20.

SAMENWERKEN OM DE GEEST TE VERSTERKEN (1e projectjaar)

GO! Atheneum Geraardsbergen in samenwerking met GO! Middenschool Geraardsbergen

Het GO! Atheneum en de GO! Middenschool Geraardsbergen willen de **leermotivatie van de leerlingen B-stroom, BSO en TSO verbeteren**. Dit door een vak-, opleidings- en zelfs schooloverstijgend concreet en functioneel project: in plaats van abstracte leerinhouden, verbouwen ze samen een oude caravan tot mobiele bar. Trots kunnen zijn op een mooi duurzaam resultaat zal de leerlingen extra motiveren.

Samenwerking tussen de scholen biedt de leerlingen ook extra kansen om **andere studierichtingen te leren kennen**. Samenwerken met andere specialisten is een realistische voorbereiding op de arbeidsmarkt.

HERZELE

TAALSTIMULERING EN TAALONTWIKKELING VIA INFORMEEL LEREN (1e projectjaar)

GO! Atheneum Herzele

Het GO! Atheneum Herzele kent een sterke stijging van het aantal leerlingen met een andere thuistaal en/of leerlingen die instromen via buitengewoon onderwijs. Om ook met deze leerlingen de eindtermen voor basisgeletterdheid te halen, wil de school op een creatieve manier **taalontwikkeling en taalplezier stimuleren**:

- De school zal samen met de leerlingen een ruimte inrichten waar leerlingen, ouders en ook de buurt zowel formele als informele taalkansen krijgen. Er komen vakoverstijgende projecthoeken rond diverse thema's bv digitale taal, taal en ondernemen, taal en cultuur. De leerlingen spelen een actieve rol om taalprojecten op poten te zetten en te presenteren aan het brede publiek.
- In het lessenpakket worden twee lessen voorzien voor stroomoverstijgende taalprojecten.
- Een taalteam van minstens vijf leerkrachten, ouders, leerlingen en externe partners coördineert het project. Ze organiseren vorming voor de leerkrachten en werken concrete methodieken evidence based uit. Hogeschool Gent ondersteunt de school om een app en evaluatietools te ontwikkelen.

OUDENAARDE

OP HAREN EN SNAREN (1e projectjaar)

PIVA Oudenaarde

PIVA Oudenaarde wil het **7^e jaar BSO Haartooi meer kansen bieden op de arbeidsmarkt** door **extra workshops aan het lessenpakket toe te voegen**. Bijvoorbeeld communicatie, PC toepassingen, vrouwen en haarverlies. De leerkrachten volgen de workshops mee.

DE LEEKRACHT MAAKT HET VERSCHIL! VAN ONMACHT NAAR INVLOED (1e projectjaar)

Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs – De Horizon te Oudenaarde

Sinds het M-decreet stelt Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - De Horizon te Oudenaarde vast dat meer leerlingen instromen die zich niet goed voelen in een schoolse context en gefrustreerd zijn omdat ze moeilijk tot leren komen. Omdat kinderen die opgroeien in een kansarme context zich op een 'andere' manier cognitief ontwikkelen, wil de school het team professionaliseren om ook deze leerlingen te leren leren.

Albert Janssens (CeSMOO) zal de nodige kennis in de school binnenbrengen en het schoolteam op de werkvloer coachen. Verworven inzichten zullen in het schoolwerkplan geborgen worden en via ondersteuningsnetwerk en stages (Banaba Buitengewoon Onderwijs) breder uitgedragen worden.

ZOTTEGEM

DE BABELKOFFERS (2e projectjaar)

Buitengewoon Secundair Onderwijs Sint-Franciscusschool te Zottegem

Beperkte taal- en sociale vaardigheden zorgen voor conflicten en belemmeren de doorstroom naar de arbeidsmarkt van deze leerlingen (type basisaanbod en type 3 in Opleidingsvorm 3). Een breed 'babbel'actieplan moet het schoolteam sterker maken en de **sociale en communicatieve competenties van de leerlingen verbeteren**.

Het eerste projectjaar voorziet:

- nascholing voor het team;
- bevraging van het schoolteam en de stageplaatsen om thema's voor de educatieve babbelkoffers te selecteren;
- exploratie in andere scholen naar goed educatief materiaal voor deze doelgroep;
- uitwerken van enkele babbelkoffers;
- activiteiten en lesmateriaal rond pesten/complimenten.

Het tweede projectjaar voorziet:

- nascholing voor het team;
- babbelkoffers uitproberen, verfijnen en uitbreiden;
- groepsvormende activiteiten;
- een 'babbelnamiddag' met allerlei communicatie opdrachten voor de leerlingen;
- een 'babbelrapport' dat alle vorderingen weergeeft.

ZOTTEGEM – LOKEREN

VLAJO TALENTENSTAGE (1^e projectjaar)

vzw Vrij Lokers Onderwijs voor jouw Toekomst (VLOT!) campus Sint-Laurentius te Lokeren in samenwerking met EDUGO campus De Toren (vestiging Dorp Oost te Lochristi) en Onze-Lieve-Vrouwcollege II Zottegem

Dit project helpt kwetsbare leerlingen hun talenten en interesses ontdekken en inzetten om succesvolle keuzes te maken. Dit gebeurt via een lessenpakket en kwaliteitenkaarten. Filmpjes over werknemers met uiteenlopende functies en profielen helpen om uit te zoeken welke job bij de kwaliteiten van welke leerling past. Na een sollicitatie toetsen de leerlingen hun kwaliteiten af aan de gekozen job. Dit gebeurt gedurende een halve dag in het bedrijf, ondersteund door een droomcoach uit het bedrijf. In de klas wordt nadien de link met verdere studiekeuze gelegd. nadien maken leerkrachten via een workshop en een online evaluatietool kennis met groeigerichte evaluatie.

Vlajo zorgt voor het lessenpakket op maat van de nieuwe eindtermen en aangepast aan OKAN-leerlingen, een evaluatietool, bedrijfsfilmpjes, inhoudelijke en praktische uitwerking van de stages, ondersteuning van bedrijven, begeleiding van scholen.

GERAARDSBERGEN – BRAKEL – HERZELE – ZOTTEGEM

LEESBEVORDERING LIST (1e projectjaar)

Scholengroep 20 Zuid-Oost-Vlaanderen te Geraardsbergen in samenwerking met GO! Basisschool Centrum te Geraardsbergen, GO! Basisschool Dender te Geraardsbergen, GO! Basisschool De Rijdtmeersen te Brakel, GO! Basisschool De Trampoline te Herzele en GO! Basisschool Graaf van Egmont te Zottegem

Vijf GO! basisscholen uit Zuid-Oost-Vlaanderen werden het voorbije schooljaar door de Pedagogische Begeleidingsdienst (PBD) gecoacht om inzicht te verwerven in het Lees Interventietraject voor Scholen met een Totaalbenadering (LIST).

Met dit project willen de scholen onder begeleiding van de PBD:

- het LIST- traject implementeren (inclusief monitoring van de leesresultaten) van de **kleuterschool tot en met het zesde leerjaar**;
- leeshoeken inrichten in de klas.

Evidence based onderzoek van de universiteit van Utrecht toont aan dat **LIST** werkt om zowel **leesplezier als leesresultaten te verbeteren**.

OUDENAARDE – GENT

JoTa (1e projectjaar)

vzw aPart te Gent, team J eIF in samenwerking met GO! Atheneum Oudenaarde, Bernardusscholen 6 te Oudenaarde, CDO De Ronde te Gent, het Vrij Centrum voor Leerlingenbegeleiding Zuid-Oost-Vlaanderen te Oudenaarde, het GO! Centrum voor Leerlingenbegeleiding Oudenaarde-Geraardsbergen te Oudenaarde, het Vrij Centrum voor Leerlingenbegeleiding Regio Gent te Gent, de VDAB te Oudenaarde en het Onderwijscentrum Gent.

Met dit project wil vzw aPart, samen met drie **Centra Deeltijds Onderwijs (CDO)**, uitzoeken of het succesproject Jongvolwassenen met Talent (JoTa) vertaald kan worden naar deeltijds onderwijs.

JoTa staat voor een vaste opleiding waarmee **niet-arbeidsrijpe** jongvolwassenen tot 30 jaar **voorbereid worden op duurzame tewerkstelling**. JoTa is ontstaan vanuit een intensieve samenwerking tussen vzw aPart, de VDAB, het Sociaal Huis van Oudenaarde en Belgapack. De JoTa methodiek werkt: de helft van de deelnemers stroomt door naar tewerkstelling.

In het eerste projectjaar wil men samen met de CDO's onderzoeken hoe de succesfactoren van JoTa vertaald kunnen worden naar de context van deeltijds onderwijs.

Bij verlenging wil men bekijken of JoTa ook uitgerold kan worden naar BSO en BuSO.

DEINZE

KIEZEN OM TE LEREN DOOR WELBEVINDEN OP SCHOOL.

LIEVER LEREN IS BETER LEREN (eerste projectjaar)

GO! Basisschool Erasmus Deinze

Uit onderzoek van Prof. Braet (2014-2017) blijkt dat bij meer dan 17% van de leerlingen in Deinze de leermotivatie aangetast wordt door 'sombere buien'. Met het Charter Generatie 2020 engageren alle scholen in Deinze zich om samen met de stad de aanbevelingen uit het onderzoek in concrete acties om te zetten.

GO! Basisschool Erasmus Deinze wil met dit project aan de slag rond emoties van leerlingen. Een externe coach (Katrien Maes, Kidstime, Gavere) zal het volledige schoolteam op de werkvloer coachen: **Hoe leer ik mijn leerlingen hun emoties herkennen, bespreekbaar maken en ermee omgaan? En hoe zorg ik voor een veilige klascontext** waar leren weer mogelijk wordt.

KIEZEN OM TE LEREN DOOR WELBEVINDEN OP SCHOOL.

LIEVER LEREN IS BETER LEREN (eerste projectjaar)

Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs te Deinze

Uit het onderzoek van Prof. Braet (2014-2017) blijkt dat bij meer dan 17% van de leerlingen in Deinze de leermotivatie aangetast wordt door 'sombere buien'. Met het Charter Generatie 2020 engageren alle scholen in Deinze zich om samen met de stad de aanbevelingen uit het onderzoek in concrete acties om te zetten.

De Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs Deinze (type 1 en 9) telt heel wat kinderen met gedrags- en emotionele moeilijkheden. Met dit project wil de school de methodiek 'Rots en water' in minstens vier klassen introduceren om **crisissen te vermijden en aan te pakken**.

Sjanstrainingen zal als externe coach de leerkrachten op de werkvloer coachen:

- Hoe kan ik de triggers van een crisis herkennen?
- Welke hulpmiddelen kan ik de kinderen aanreiken om een **crisissituatie te voorkomen?**
- Hoe leer ik mijn leerlingen **emoties** herkennen, bespreekbaar maken en ermee omgaan?
- Hoe ondersteun ik de leerlingen om **opbouwend gedrag** te stellen?
- Hoe zorg ik voor een **veilige klascontext** waar leren weer mogelijk wordt?

EEKLO

SAMEN EEN JUISTE STUDIEKEUZE MAKEN (eerste projectjaar)

Provinciaal Technisch Instituut Eeklo

PTI Eeklo stelt vast dat te veel leerlingen ontevreden zijn over hun studiekeuze en vaak in de loop van het schooljaar van klas veranderen.

- Samen met het CLB wil men een portfolio ontwikkelen om doorheen alle jaren op te volgen **of leerlingen en ouders tevreden zijn over de studiekeuze.**
- De collega's van basisscholen krijgen een infoworkshop over mogelijke studierichtingen en toekomstmogelijkheden.
- Voor elke richting maakt PTI een STEM- koffer met oa een filmpje waarmee basisscholen de richting kunnen voorstellen aan hun leerlingen en ouders. Zo wil men een **doordachte attestering stimuleren.**

CIRKELEN IN DE KLAS (eerste projectjaar)

Vrije Basisschool te Eeklo

De Vrije Basisschool te Eeklo stelt vast dat het stijgend aantal groepsconflicten het leerproces in de weg staat. Met dit project wil de school een proces op gang brengen om **preventief met leerlingengroepen te werken** en dit zowel op **niveau van schoolbeleid, schoolteam als leerlingen.** In het eerste projectjaar staat de **proactieve cirkel** centraal. Bij verlenging wil men meer methodieken inbrengen om de klasgroep als krachtige hefboom in het leerproces in te zetten.

Het team On@Break2 zal het team op de werkvloer coachen: leerkrachten kunnen eerst observeren, daarna zelf uitproberen en via intervisies leren van elkaar. De methodiek van de proactieve cirkel wordt vertaald in een gebruiksvriendelijke procedure, die ook met andere scholen gedeeld kan worden.

Bij verlenging wil men nog meer herstelgerichte methodieken in de school binnen brengen.

WHATS@PP-RECIATION (eerste projectjaar)

Onze-Lieve-Vrouw-ten-Doorn te Eeklo in een netoverstijgend samenwerkingsverband met GO! Atheneum en Leefschool De Tandem Eeklo, het Provinciaal Technisch Instituut te Eeklo, het OCMW en Stad Eeklo.

Met dit project willen drie BSO/TSO scholen in Eeklo een gezamenlijk traject opzetten rond **waardierend communiceren.** De scholen ervaren dat miscommunicatie op school en stage tot veel conflicten leidt.

Team On@Break2 voorziet coaching op de concrete werkvloer:

- Schooloverstijgende **leerlingengroepen** leren positief communiceren in kader van bv. sociale media, feedback, assertiviteit, verwoorden van groeipunten op stage. Een aantal leerlingen wordt opgeleid tot 'hersteller' om te bemiddelen bij conflicten.
- Een 10-tal **leerkrachten en leerlingbegeleiders** van elke school volgen de leerlingengroepen. Ze krijgen per school een train-the-trainer vanuit evidence based methodieken (herstelgesprek, conflicthantering, rapportfeedback, ...).

De stad Eeklo investeert mee in dit project. De jeugddienst en het OCMW nemen deel aan de train-the-trainers om zo de methodieken breder (vrije tijd, tewerkstelling) te kunnen aanwenden.

GENT

GEZELSCHAPSWERK EN TALENTEN, HAND IN HAND VOOR EEN BLIJE SCHOOL (eerste projectjaar)

Gemeentelijke Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs – De Octopus te Gent

De Octopus merkt dat de leerlingen te weinig **in zichzelf geloven**. Hun rugzak van leerstoornissen en gedragsproblemen overschaduwde de sterktes van deze leerlingen. Met de methodiek 'Blij in de klas' wil men de **leerlingen helpen om hun sterktes te ontdekken en te gebruiken**. Luc De Wulf zal het schoolteam coachen om te **vertrekken vanuit talenten van leerlingen en achter het (moeilijk) gedrag van de kinderen te kijken**.

LINK! (eerste projectjaar)

Vrije Basisschool – De Mozaïek Bis te Gent

De grote diversiteit in de stad vertaalt zich voor Vrije Basisschool – De Mozaïek Bis in een groep leerlingen met zeer diverse achtergronden die elkaar vaak niet goed begrijpen. Dit resulteert in moeilijk gedrag en verstoorde klasdynamieken die het leerproces afremmen. Het project moet leerlingen weer verbinden met elkaar, met de klas, met de school. Beter **sociale en communicatieve vaardigheden** kunnen ervoor zorgen dat de **leerlingen beter met elkaar samenleven, samen werken en samen leren**.

In het eerste projectjaar wil men aan de slag met de oudste groep leerlingen. Bij verlenging wil men de opgedane expertise verbreden naar de jongere leerlingen, naar ouders en naar de andere vestigingen.

Team On@Break2 zal de school in dit proces coachen:

- op niveau van de leerlingen: ervaringsgerichte oefenmomenten in groep
- op niveau van het schoolteam: kennismaken met het theoretisch kader, train the trainer, coaching in de klas en intervisie.

TAAL GEEFT VLEUGELS (tweede projectjaar)

Vrije Basisschool De Mozaïek te Gent in samenwerkingsverband met Vrije Basisschool De Mozaïek Bis te Gent

Deze basisscholen hebben een kans- en taalarm publiek. De scholen deden in het verleden veel inspanningen rond zowel spreek-, lees- en schrijfvaardigheden. Een brede werkgroep met directies, beleidsmedewerkers, zorgcoördinatoren, leerkrachten en pedagogische begeleidingsdienst wil met dit project alle puzzelstukken integreren tot een coherent taalbeleid. De ouders worden nauw bij het project betrokken.

- Schoolmakers coacht volgende acties:
 - o Verder werken aan een breed gedragen visie.
 - o Uitwerken van een gebruiksvriendelijke app die optimaal kansen creëert om materiaal te delen en elkaar te inspireren.
 - o De schoolteams verder professionaliseren met vernieuwende methodieken: Lego StoryTales, Kwartiermakers, Wezelsoor.
- In samenwerking met het Beroepenhuis zet men taal in om verschillende beroepen te ontdekken.
- Tabor ondersteunt de leerkrachten rond contextuele leerlingenbegeleiding.

VAN ARBEIDSBEREID NAAR ARBEIDSRIJ: EEN METHODIEK (2e projectjaar)

EDUGO, Campus Glorieux Technisch Instituut (CDO) te Oostakker

Vanaf volgend schooljaar krijgen de Centra Deeltijds Onderwijs (CDO's) een duidelijke opdracht in het arbeidsrijp maken van arbeidsbereide leerlingen.

Met dit project introduceert CDO EDUGO, campus Glorieux Technisch Instituut te Oostakker een nieuwe methodiek: **Animal Assistance Therapy (AAT)**. AAT gebruikt **dieren als ijsbreker en spiegel om, in een veilige context en zonder veel te moeten praten, de eigen leerdoelen beter te leren kennen en te groeien**. Externe expert VZW Animaltails begeleidt het proces.

Eerste projectjaar (2018-2019)

- de medewerkers en 25 leerlingen maakten kennis met de methodiek;
- er werd een screeningstool ontwikkeld om de (evolutie) van arbeidscompetenties in kaart te brengen: wat wil ik, wat kan ik, wat heb ik nodig voor tewerkstelling;
- een afgebakende site op school werd klaargemaakt om dieren te huisvesten.

Volgend projectjaar wil men

- de screeningstool verder verfijnen;
- een procedure uitwerken rond de tool om de evolutie van de leerling continu op te volgen;
- de site verder afwerken.

SAMEN SPELEN=SAMEN LEREN (2e projectjaar)

Katholieke Scholen regio Gent-West: Samenwerkingsverband tussen de Vrije Basisschool – Klimrek – Reynaertstraat te Gent en de Vrije Basisschool – Klimrek – Van Beverenplein te Gent

Deze kinderen komen vaak uit overlevingssituaties en hebben niet geleerd om te spelen, hebben geen positieve identiteitsbeleving.

Met dit project willen de scholen kinderen leren spelen om via positieve speelervaring talenten te ontdekken en zin in leren te krijgen:

- Fysiek voldoende veiligheid en ruimte voorzien, zowel in als buiten de school.
- In de klas en tijdens de pauzes werken aan sociale vaardigheden via vier basisregels van het ZILL-plan (Zin In Leren, Zin In Leven): 'Ik ben lief', 'Ik draag zorg voor', 'Ik ben rustig', 'Ik los problemen op'.
- Naast workshops door de leerkrachten, ook een aanbod voorzien door vrije tijd organisaties uit de buurt en dit in samenwerking met Brede School. Dit resulteerde alvast in meer rust op de speelplaats, zodat toezicht weer een haalbare taak wordt. Dit is ook een extra (of soms de enige) kans om op een veilige manier het vrije tijd aanbod en het leven in de buurt te ontdekken.

In het eerste projectjaar liep het project enkel in de Vrije Basisschool – Klimrek – Reinaertstraat. De school ervaart dat leerlingen enthousiast zijn, dat ouders minder klachten hebben over problemen op de speelplaats, dat leerlingen rustiger naar de klas terugkeren na een speelpauze en vlugger tot leren komen.

De school wil zijn expertise in het tweede projectjaar delen met de Vrije Basisschool – Klimrek – Van Beverenplein. In het tweede projectjaar willen de scholen de ouders nog meer betrekken.

IK WERK ZELF MEE AAN EEN SUCCESVOLLE SCHOOLLOOPBAAN! (1e projectjaar)

Instituut voor Buitengewoon Secundair Onderwijs Binnenhof te Gent

De school ervaart dat steeds meer OV3-leerlingen weinig zelfinzicht hebben, waardoor ze moeilijk groeikansen zien en onverschillig zijn. Deze leerlingen kampen bovendien met een gebrek aan (arbeids)attitudes.

Met dit project wil de school een preventieve aanpak lanceren:

- Leerlingen en leerkrachten sensibiliseren rond samenwerkingsvaardigheden via workshops door VZW De Aanstokerij.
- In samenwerking met De Vlaamse Scholierenkoepel de leerlingenraad opwaarderen en zo meer leerlingen aan het schoolgebeuren laten participeren.
- In samenwerking met Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs een concreet plan van aanpak uitwerken om zelfinzicht bij leerlingen op te bouwen.

In het eerste projectjaar gaat men aan de slag met de opleidings- en kwalificatiefase van alle opleidingen. Bij verlenging wil men de opgedane expertise doortrekken naar alle fasen van het leerproces.

VERBINDEND OP WEG NAAR EEN POSITIEF KLASKLIAMAAT (1e projectjaar)

Instituut voor Buitengewoon Secundair Onderwijs Binnenhof te Gent in samenwerking met het Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius te Gent

In dit project werken Instituut voor BUSO Binnenhof Gent en Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent samen aan een **verbindend schoolklimaat**. Ze willen leerlingen begeleiden om beter te functioneren in relatie met anderen (klasgenoten, leerkrachten). Het project wil ook het schoolteam sterker maken om met moeilijke groepsdynamieken om te gaan. Zo wil het project **leren beter mogelijk maken**.

- Voor de leerlingen wil men verbindende klasactiviteiten organiseren.
- Voor leerkrachten voorziet het project in een train the trainer die resulteert in een concreet draaiboek.
- Op schoolniveau wil men de startsituatie in kaart brengen, een evaluatie instrument opmaken en zoeken naar strategieën om de expertise te delen met meer en nieuwe leerkrachten.

Team On@Break2 coacht het proces.

In het eerste projectjaar start men met een beperkte doelgroep. Bij verlenging wil men meer klassen en leerkrachten bereiken.

ZWANGER OP SCHOOL, WAT NU? (1e projectjaar)

vzw LEJO te Sint-Amandsberg in samenwerking met vzw TOPunt Gent

Autonoom Centrum voor Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs te Sint-Amandsberg, CDO De Rotonde Gent en GO! School voor Buitengewoon Secundair Onderwijs t Vurstjen te Evergem zoeken ondersteuning om **zwangere en pas bevallen leerlingen bij hun schoolloopbaan te**

begeleiden. Veel kwetsbare meisjes haken in deze moeilijke situatie af. Scholen zowel als CLB's geven aan over onvoldoende tijd en deskundigheid te beschikken.

Vzw LEJO onderneemt in het eerste projectjaar volgende acties:

- Begeleiden van een 10 tal meisjes om te vermijden dat ze hun schooltraject afbreken.
- Onderzoeken van het huidige aanbod van scholen en externe organisaties: wat doen we al, wat helpt, wat helpt niet?
- Uitbreiden van het netwerk van ondersteunende organisaties.
- Oplijsten van beleidsmaatregelen en signaleren van aanbevelingen.

Bij verlenging wil men een stappenplan ontwikkelen waarmee scholen en CLB's de meisjes zelf kunnen begeleiden.

MET TOS (TALENT OP SCHOOL) ZIE JE DE BOMEN DOOR HET BOS (3e projectjaar)

Internettenscholengemeenschap Gent

Met dit project wil de scholengemeenschap zijn scholen ondersteunen om een preventief/proactief beleid te voeren rond **onderwijsloopbaanbegeleiding** (OLB). Het project wil de scholen, de TOS-teams en de leerkrachten versterken via acties op niveau van de scholen en de scholengemeenschap.

In projectjaar 2018-2019 namen zes scholen actief deel aan het project: GO! Atheneum Voskenslaan Gent, GO! Atheneum Mariakerke, MUDA Atheneum voor Podiumkunsten te Evergem), GO! Tuinbouwschool Melle, GO! School voor Buitengewoon Secundair Onderwijs Reynaertschool te Oostakker) en de IVG-school te Gent. De beginsituatie van deze scholen rond OLB werd in kaart gebracht om van daaruit verder te bouwen aan een schooleigen visie en actieplan. De TOS-coach van de scholengemeenschap ondersteunt dit proces. Tijdens leerlabs voor de scholen wordt OLB gekaderd en worden kennis en goede praktijkvoorbeelden uitgewisseld tussen de scholen.

In het derde projectjaar wil men

- het project uitbreiden naar het basisonderwijs;
- samenwerken om informatie tussen basis- en secundaire scholen vlotter over te dragen;
- leerlabs uitwerken om coachinggesprekken te leren voeren met leerlingen;
- een leerlingenportfolio uitwerken;
- nascholing en een leerlab voorzien voor de onderwijsloopbaan-coaches.

De projectmiddelen zullen hoofdzakelijk ingezet worden voor de verloning van de projectcoördinator. De scholengemeenschap investeert zelf ook personeel en nascholingsbudget in dit project.

MOBIELEER: Mobiel Leerplatform op maat (1e projectjaar)

GO! Scholengroep 22: Gent in samenwerking met IVG- School

Verschillende basis- en secundaire scholen in Gent ervaren een **missing link tussen reguliere nascholing en de klaspraktijk**. Met dit project wil GO! Scholengroep 22: Gent en IVG-School volop inzetten op versterking van de leerkrachten.

De subsidie zal gebruikt worden voor de verloning van een projectcoördinator voor volgende acties:

- Ontwikkelen van **schooloverstijgende leerlabs met evidence based methodieken en materialen**, vanuit hapbare visies en kaders, telkens afgestemd op de noden van de scholen. Men wil voor deze leerlabs zowel interne als externe expertise doelgericht inzetten.
- Deelnemers individueel ondersteunen om het geleerde zelfstandig toe te passen.
- Scholen ondersteunen om de leerlabs te vertalen naar schoolbrede actieplannen en visie.

Bij verlenging wil men de expertise ook naar andere scholen binnen de scholengemeenschap uitrollen.

LOKEREN – GENTBRUGGE – GENT

UITGELEZEN (1e projectjaar)

Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs – De Vinderij 2 te Lokeren in samenwerking met de Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs te Gentbrugge en de Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs – Sint-Jozef te Gent

Drie Oost-Vlaamse BLO-scholen (Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs – De Vinderij 2 te Lokeren, Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs te Gentbrugge, Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs – St Jozef te Gent) willen een **leesmethodiek ontwikkelen voor hun leerlingen type 2 en basisaanbod**. Bestaand materiaal is ofwel verouderd, versnipperd of niet afgestemd op een klascontext. Voor uitgeverijen is de doelgroep commercieel niet interessant genoeg.

Bij verlenging wil men effecten meten, een volgsysteem ontwikkelen en nascholing opzetten.

LOKEREN

CONFLICTPOSITIEVE SCHOOL: VAN CONFLICT NAAR KRACHT (1^e projectjaar)

Buitengewoon Secundair Onderwijs – De Karwij te Lokeren

De Karwij (type basisaanbod, 3 en 9 in opleidingsvorm 3) ervaart een toename van schoolmoeheid en ongekwalificeerde uitstroom.

In het verleden werkte de school samen met de Knoop schoolexterne trajecten uit voor individuele leerlingen. Met dit project wil de school de expertise van de Knoop inzetten om schoolintern **pro-actief te werken aan de band tussen de leerlingen en de school**. Zo wil men ervoor zorgen dat **leerlingen meer verantwoordelijkheid gaan opnemen** voor hun leertraject bv:

- coaching tijdens klassenraden;
- proactief werken aan toekomstbeeld en werkhouding;
- ondersteunend netwerk rond de leerling (bv ouders) creëren;
- workshops voor leerkrachten rond proactieve en herstelgerichte methodieken.

PLUS LOKEREN (Positieve Leermotivatie Uitdagend Stimuleren) (3e projectjaar)

LOP Lokeren in samenwerking met GO! Technisch Atheneum Lokeren, GO! Atheneum Lokeren en de VLOT!-scholen Lokeren (campus VTI, Sint-Lodewijkcollege en CREO)

In dit project werken verschillende secundaire scholen in Lokeren samen om de **negatieve spiraal in risicoklassen te doorbreken** en zo leren weer mogelijk te maken. Externe expert NAFT-Waas werkt trajecten uit op maat van de concrete vragen van de scholen. Gebaseerd op evidence based methodieken, met de bedoeling dat de betrokken leerkrachten zelf sterker worden en collega's inspireren. Het gaat zowel om preventieve trajecten, hersteltrajecten als oefeningen om meer zicht te krijgen op de dynamieken in een klas.

Via LOP Lokeren zorgt interscolaire uitwisseling zowel op niveau van directies als leerlingenbegeleiders, voor een gedragen en gedeeld groeiproces in de scholen.

#BIJZONDERSTERKINWERK (1e projectjaar)

Buitengewoon Secundair Onderwijs Broederschool Lokeren

De school ervaart een tekort aan stage- en tewerkstellingsplaatsen voor leerlingen OV2, dit zowel bij reguliere als maatwerkbedrijven. Enerzijds blijkt de vraag groter dan het aanbod. Anderzijds kennen bedrijven de school en de mogelijkheden van de leerlingen onvoldoende.

Dit project wil:

- een netwerk opzetten met bedrijven, VDAB, GTB en lokale sociale diensten (OCMW en CAW);
- bedrijven informeren over de talenten van OV2-leerlingen, over subsidiemogelijkheden en over de opties om zelf een maatwerkafdeling op te starten;
- doe-dagen organiseren waarop leerlingen in de bedrijven kunnen meedraaien;
- bedrijven begeleiden tijdens doe-dagen, stages en tewerkstelling.

TAALONTWIKKELING IN, MET EN DOOR HET NEST (1e projectjaar)

Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs – De Vinderij 1 te Lokeren

Dit project wil de lage tot middelmatige **taalkennis en taalvaardigheid van de leerlingen verbeteren**.

Men wil een schoolbibliotheek inrichten met divers materiaal op maat van kinderen met leesproblemen. Daarnaast wil men een ervaren logopedist vrijstellen voor volgende acties:

- uitwerken van een screening en taallijn voor lezen en schrijven;
- installeren van een methodiek voor spelling;
- installeren van opleiding en begeleiding rond didactiek;
- bevorderen van uitwisseling via intervisie.

BEVEREN

WERKEN AAN WELBEVINDEN VAN EX-OKAN-LEERLINGEN (3e projectjaar)

Scholengemeenschap Beveren-Bazel: Netoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Beverse secundaire scholen (Gemeentelijk Technisch Instituut te Beveren, GO! Atheneum Beveren-Waas, Sint-Maarten Bovenschool te Beveren en Sint-Maarten Middenschool te Beveren)

De Beverse scholen ervaren dat hun anderstalige nieuwkomers weinig netwerk, weinig toekomstperspectief en weinig schoolervaring hebben. Met dit project wil men deze **leerlingen**

na het OKAN- jaar blijven samenbrengen om (school)ervaringen te delen, een netwerk uit te bouwen en hun integratie in de gemeente te bevorderen. Leerlingen die zich **beter in hun vel voelen en de verwachtingen van de omgeving beter begrijpen, hebben immers meer kans op een geslaagd schooltraject**. De projectmedewerkers koppelen regelmatig **feedback van de leerlingen over hun schoolervaringen terug naar de scholen**. Met een nieuwsbrief en vorming aan de schoolteams beantwoordt het project de vragen van de scholen.

SINT NIKLAAS – TEMSE

SCHOOLGEREEDHEID BEVORDEREN BIJ LEERLINGEN KANTOOR & VERKOOP: Positief gedrag, welzijn en leerwinst in de klas (2e projectjaar)

GO! CLB Waasland te Sint-Niklaas in samenwerking met Scholengemeenschap voor Katholiek Secundair Onderwijs Sint-Nicolaas te Sint-Niklaas en Scholengemeenschap GO! Waasland 17 te Temse

Het project Veilig Verbinden (2016-2018) stelde o.a. vast dat 2^e graad BSO Kantoor Verkoop in Sint-Niklaas schooloverstijgend een risicogroep is voor schooluitval. Door de kracht van de **leerkrachten in het zorgbeleid te versterken**, wil dit project **definitieve uitsluiting van leerlingen vermijden**.

Tijdens het eerste projectjaar volgden drie leerkrachten per school een vormingstraject met Time-In bezieler Henk Weymeis. De leerkrachten werkten rond vijf zelf gekozen thema's. Huiswerkopdrachten en online vraag-en-antwoord tool stimuleerden de leerkrachten om zelf in de klas met het geleerde aan de slag te gaan.

Volgend projectjaar wil men een nieuwe groep leerkrachten een vormingstraject aanbieden. Tegen het einde van het projectjaar wil men een gezamenlijk tucht- en sanctiebeleid hebben, gekaderd in het zorgbeleid van de scholen.

TEMSE – RUPELMONDE

LIST: Lezen Is Top (1e projectjaar)

GO! Basisschool De Klimroos – De Wijsneus Temse in samenwerking met GO! Freinetschool De Kolibrie Temse, GO! Basisschool De Vierklaver Temse en GO! Basisschool Mercator Rupelmonde

Vier GO! basisscholen uit Temse/Kruikeke willen het **Lees Interventietraject voor Scholen met een Totaalbenadering (LIST) schoolbreed implementeren**. LIST stelt hoge minimumdoelen voor alle leerlingen en differentieert extra instructies voor wie het nodig heeft.

LIST staat voor:

- Leerlingen leren **beter lezen, lezen liever**, ontdekken hun eigen leesvoorkeuren en **gebruiken hun leesvaardigheden om te leren**.
- Leerkrachten bouwen een positieve houding op tegenover lezen, worden sterker in leesonderwijs en -instructie, volgen de leesevolutie van de leerlingen beter op, kijken anders naar risicolezers.

- De school breidt zijn leesaanbod uit, zorgt voor een leesklimaat met heldere afspraken, ontwikkelt een leerlijn van kleuters tot 6^e leerjaar, interpreteert data en zorgt voor passende maatregelen.

WETTEREN

PROVILAS: ontwikkelen van studiemateriaal over het onderzoeken van lasverbindingen (1^e projectjaar)

Scheppersinstituut Wetteren in samenwerking met VLOT! te Lokeren en Sint-Catharinacollege 2 te Geraardsbergen

Om de leerlingen van 7 BSO fotolassen **beter voor te bereiden op het (knelpunt)beroep van lasser**, willen Scheppersinstituut Wetteren, VLOT! Lokeren en Sint-Catharinacollege 2 te Geraardsbergen, samen met zes bedrijven, een nieuwe cursus uitwerken. Bestaand cursusmateriaal beantwoordt onvoldoende aan de verwachtingen van de bedrijven. Daarenboven zijn veel leerkrachten zelf op zoek naar ondersteuning om nieuwe technieken onder de knie te krijgen. Gezien het beperkt aantal scholen dat fotolassen geeft, blijft een commercieel handboek uit.

De subsidie zal vooral gebruikt worden voor de verloning van de ontwikkelaars. Het resultaat wordt een **digitaal interactief lessenpakket op basis van praktijktoepassingen uit de bedrijven**.

WETTEREN – OOSTAKKER

CARE, CREATE AND SMILE TOGETHER (2e projectjaar)

Mariagaard Wetteren in samenwerking met vzw A. Verburght vzw te Landegem en EDUGO, campus Glorieux Technisch Instituut te Oostakker

In dit project werken leerlingen uit verschillende secundaire scholen samen aan een concreet probleem, gelinkt aan hun toekomstig werkveld. Ze ontwikkelen samen een hulpmiddel voor mensen met een fysieke beperking. De leerlingen 'Leefgroepenwerking' van Mariagaard Wetteren leven zich in in de leefwereld en de noden van fysiek beperkte leeftijdsgenoten. De leerlingen 'Industriële wetenschappen' van EDUGO, campus Glorieux Technisch Instituut te Oostakker buigen zich over de technische realisatie van het hulpmiddel. Het project werkt aan vaktechnische competenties, maar de intensieve samenwerking levert de leerlingen ook leeransen rond bv. sociale vaardigheden of het geven van een presentatie. Werken aan realistische uitdagingen uit hun toekomstige werkplek bevordert de leermotivatie.

De scholen willen met dit project stappen zetten in hun proces **van traditioneel naar competentiegericht leren**. In dit tweede projectjaar willen ze een draaiboek maken voor andere scholen.

BUGGENHOUT

BUITENGEWOON EN UITZONDERLIJK (1e projectjaar)

PSBuSO Spectrum te Buggenhout

De school ervaart bij zijn OV3-leerlingen een stijging van incidenten, tuchtprocedures en spijbelaars. De leerkrachten vragen ondersteuning om met het **moeilijk gedrag van de leerlingen** te leren omgaan en zo beter tot leren te komen.

De school wil verbindende projecten rond **sociale vaardigheden** en vakgerichte competenties in het schoolwerkplan inbedden. Zo wil men de leerlingen laten **groeien in zelfvertrouwen en zelfbeheersing**.

Met een veiligheidsbeleidsplan en veiligheidstechnieken wil het project ook de **fysieke veiligheid** van leerlingen en leerkrachten verhogen.